

Kuřáckou vášeň neuhasila ani válka, Valaši tabák pěstovali

Přiděly nestačily, kuřáci vzali zavděk i malinovým a ostružinovým listím.

Valašsko – Koncem května letošního roku vstoupí v platnost protikuřácký zákon. Na ten mohou mít odlišný názor nekuřáci a kuřáci, kteří se jím mohou cítit i diskriminováni.

O zálibě v kouření a neochotě se ho vzdát v kterékoli době a za jakýchkoli podmínek totiž svědčí četné záznamy ze vzdálenější i nedávné minulosti. Za všechny uvedeme písemné a hmotné doklady z doby 2. světové války, jejíž ukončení jsme si minulé pondělí připomněli.

Muzejní kukátko

I přes značný nedostatek základních potřeb, který byl pro válečné období charakteristický, patřilo kouření k běžným zlovykům. Kuřivo tehdy bylo dokonce součástí lístkového systému. Na přiděl dostal kuřák v roce 1943 na měsíc 40 ci-

garet nebo balíček dýmkového tabáku a 3 cigára. Mnohé kuřáky však toto množství nestačilo uspokojit, proto se tenkrát na Valašsku rozmohly pokusy o pěstování a zpracování tabáku. Dokládají to i podomácku vyrobené nástroje – sekáček a řezačka na tabák ze Vsetína a Hovězí, které jsou dnes součástí sbírek Muzea regionu Valašsko.

A nekouřil se jen tabák. Kronika obce Lužné dokonce podává informace, že „náruživí kuřáci dýmek kouřili všechno možné, jako ostružinový a malinový suchý list, bramborovou nať, drobty sena a jetele atd. Povšechně se říkalo, že kouří mez, po zápachu, který takový kuřák po sobě zanechával. Jel-li takový kuřák „meze“ vlakem a bylo-li oddělení, ve kterém cestoval, přeplněno, stačilo, aby si ve fajčičce tuto mez zapálil, ihned se oddělení vyprazdňovalo.“

V etnografických sbírkách vsetínského muzea se z válečného období dochovala hmotná svědectví lásky ke kouření i z míst nejkrutějších – z koncentračních táborů. Jedná se o předměty zhotovené so-

větským vězněm v Buchenwaldu. Je to dřevěná tabatěrka, na jejímž víčku je zvenku vyobrazena brána tábora Buchenwald, zevnitř červená pěticípá hvězda, srp a kladivo.

Na dně krabičky jsou zobrazeny spojené ruce – jedna ve vězeňském kabátě – podané přes plot, pod nimi květy a část slunce. Dalším předmětem je cigaretová špička z hliníku a umělé hmoty, vyrobená ze zubních kartáčků.

Milada Fohlerová, etnograf MRV, Vsetín
Obr.: Tabatěrka a cigaretová špička vyrobené v koncentračním táboře. Foto: Fohlerová